

ת"פ 56580/02/13 - תביעות צפת נגד מ' ה'

בית משפט השלום בקריית שמונה

ת"פ 56580-02-13 תביעות צפת נ' ה'

בפני	כב' השופט מורן מרגלית
מאשימה	תביעות צפת
נגד	
נאשם	מ' ה'

החלטה

בפניי בקשה אשר הוגשה מכוח הוראות סעיף 70ד' לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 (להלן: **חוק בתי המשפט**), במסגרתה עותר הנאשם לאסור פרסום כל פרט מפרטי הדיון בתיק זה.

רקע כללי:

כנגד הנאשם, עורך דין במקצועו, הוגש ביום 28.2.13 כתב אישום במסגרתו יוחסו לו עבירות אשר בוצעו כנגד רעייתו ובכללן: תקיפה הגורמת חבלה של ממש - בן זוג, עבירה לפי סעיף 382(ג) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: **חוק העונשין**), תקיפה סתם - בן זוג, עבירה לפי סעיף 382(ב) לחוק ואיומים, עבירה לפי סעיף 192 לחוק.

בקצירת האומר ייאמר, כי כתב האישום מגולל מסכת ארוכה של עבירות אלימות ואיומים אותן ביצע לכאורה הנאשם כלפי רעייתו ואשר ראשיתם במהלך שנת 2005.

במסגרת הדיון אשר התקיים ביום 18.6.14, כפר הנאשם בעובדות כתב האישום.

במעמד זה, ביקש ב"כ הנאשם כי הדיון בתיק זה יתקיים בדלתיים סגורות שכן, המדובר בנאשם שהינו עו"ד ואין כל אינטרס ציבורי בקיום הדיון בדלתיים פתוחות. כן נטען, כי אף המתלוננת עצמה מעוניינת בניהול הדיון בדלתיים סגורות.

המאשימה הביעה התנגדותה לבקשה.

בנסיבות אלה, ניתנה לצדדים ארכה בת 7 ימים להשלים טיעוניהם לעניין זה.

טענות המבקש:

לטענת המבקש, האירועים נשוא תיק זה הינם חלק מסכסוך משפחתי אשר לא גלש, כך לטענתו, אל המרחב הציבורי.

לפיכך, האינטרס הציבורי הגלום בעקרון פומביות הדין הינו מזערי, לפחות בשלב זה.

המבקש הפנה להוראות סעיף 70(ד) לחוק בתי המשפט וטען, כי על בית המשפט לעשות שימוש בסמכות המוקנית לו במסגרת סעיף זה וזאת, בכדי למנוע פגיעה חמורה בפרטיותו של המבקש.

המבקש ציין, כי פגיעה חמורה זו עלולה להתבטא בפגיעה אנושה ביכולתו של המבקש להמשיך ולעסוק במקצוע עריכת הדין וכן, בשמם הטוב של המתלוננת ושל שני ילדיהם המשותפים.

כמו כן, עתר המבקש כי בית המשפט יורה על קבלת עמדתה של המתלוננת לבקשה בטרם הכרעה בה.

לפיכך, עתר המבקש לניהול הדיונים בתיק זה בדלתיים סגורות ולאסור על פרסום כל פרט מפרטי התיק.

טענות המשיבה:

בפתח תגובתה, עמדה המשיבה על כך כי כל הליכי המעצר וכן, כל הדיונים ממועד הגשת כתב האישום התנהלו בדלתיים פתוחות ופרטי התיק היו פתוחים לציבור.

ב"כ המשיבה עמדה על חשיבות עקרון פומביות הדין בשיטת המשפט הישראלית, ועל משנה התוקף אשר קיבל עקרון זה לאחר חקיקת חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו.

עם זאת, בית המשפט יכול להורות על סגירת הדלתיים בהתקיים אחד החריגים לעיקרון זה המנויים במסגרת הרשימה הנזכרת בסעיף 68(ב) לחוק בתי המשפט, שהינה רשימה סגורה.

הלכה פסוקה היא, כי את החריגים לעיקרון זה יש לפרש על דרך הצמצום ובכל אופן, המקרה דנן אינו נמנה על חריגים אלה כלל ועיקר.

עניינו של סעיף 70(ד) לחוק בתי המשפט, הינו באיסור פרטים הנוגעים לדין המנהל בבית המשפט.

המבקש לא הצביע על פגיעה חמורה פוטנציאלית העלולה להיגרם לפרטיותו כתוצאה מניהול הליך זה.

לאור כל האמור לעיל, טענה המשיב כי יש לדחות את הבקשה. עם זאת, לפני משורת הדין, הביעה המשיבה את הסכמתה לכך כי עדותה של המתלוננת תישמע ראשונה ובמועד בו לא יקבעו דיונים נוספים בפני בית המשפט.

דין והכרעה:

לאחר ששקלתי את טענות הצדדים, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות וזאת, מן הטעמים הבאים.

עקרון פומביות הדיון מעוגן בהוראות סעיף 3 לחוק יסוד: השפיטה הקובע כי:

"בית משפט ידון בפומבי, זולת אם נקבע אחרת בחוק או אם בית המשפט הורה אחרת לפי חוק".

כמו כן, ראה לעניין זה הוראתו של סעיף 68(א) לחוק בתי המשפט.

בתי המשפט עמדו לא אחת על חשיבותו של עקרון זה ועל היותו כאחד מן העקרונות החוקתיים המרכזיים בשיטת המשפט הישראלית.

לעניין זה, ראה לדוג' הדברים שנאמרו במסגרת ע"פ 353/88 וילנר נ' מדינת ישראל, פ"ד מ"ה(2) 444:

"...עקרון פומביות הדיון, הקבוע בסעיף 3 לחוק-יסוד: השפיטה ובסעיף 68 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], תשמ"ד-1984, הינו אחד העקרונות החוקתיים המרכזיים שביסוד שיטת המשפט שלנו. בשמירתו טמונה, כידוע, אחת הערובות העיקריות לתקינותו של ההליך השיפוטי, הן בתחום עשיית הצדק ובירור האמת, הלכה למעשה, והן בתחום מראית פני הצדק קבל עם ועדה (ראה: ע"פ 334/81[2]), דברי השופט ד' לוי, בעמ' 832 מול אותיות השוליים ב-ה, והאסמכתאות המאוזכרות שם). מכאן חשיבותו כ"גורם-בלעדיו אין לאמון, שרוחש הציבור לרשות השופטת..." (כלשון המשנה לנשיא בן-פורת. בר"ע 176/86 [3], בעמ' 499. בעקבות ע"פ 152/51 [1] הנ"ל). מניה וביה, מהווה ההקפדה על עקרון פומביות הדיון גם "תנאי חיוני לתשתיתה הדמוקרטית של מדינת ישראל" (דברי השופט ברק, בב"ש 678/82 [4], בעמ' 387), וזכות הציבור לעקוב אחרי מהלכיו של משפט באמצעות התקשורת, שימושה מותנה בפומביות הדיון, כרוכה בכיבודה של הזכות היסודית לחופש הביטוי(ע"פ 696/81 [5])..."
(שם, עמ' 451-450).

כן נקבע, כי על בתי המשפט להקפיד עד מאוד על שמירתו של עקרון זה וכי חריגה ממנו תיעשה רק לאחר שקילה זהירה ועל דרך הצמצום (שם, עמ' 451).

מטיעוני ב"כ הנאשם עולה, כי בפיו למעשה שתי בקשות שונות. האחת, עניינה בקיום הדיון בדלתיים סגורות והשנייה, הינה איסור פרסום כל פרט מפרטי הליך זה.

במסגרת ע"א 5185/93 היועץ המשפטי לממשלה נ' רינה מרום, פ"ד מ"ט(1) 318, עמד בית המשפט על ההבחנה בין המקור הנורמטיבי לקיום דיון בדלתיים סגורות ובין המקור הנורמטיבי לאיסור פרסום פרטיו של הליך משפטי:

"...בית-משפט יישב וידון בפומבי, וכדבר חוק היסוד לא יהיה יוצא לכלל

אלא אם נקבע אחרת בחוק או אם הורה בית-משפט אחרת לפי חוק. יש שהמחוקק מורהמפורשות בחוק זה או אחר על דיון שלא בפומבי (ראו דוגמאות בפרשת וילנר [14], בעמ' 451), ובצד יוצאים מיוחדים אלה הקים המחוקק יוצאים כלליים - שבעה במניין - ואלה הם המנויים בסעיף 68(ב) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב]. רשימת אותם יוצאים לכלל הינה, כעיקרון, רשימה סגורה (numerus clausus): אין לגרוע ממנה אך גם אין להוסיף עליה עילות...". (שם, פסקה 25).

ובהמשך:

"...בצד איסור פירסום בשל סגירת אולם המשפט, יש איסור פירסום ספציפי - בלא סגירת הדלתות - והוא עניינו של סעיף 70(ד) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב]...". (שם, פסקה 27).

לאור האמור לעיל, הרי שלצורך בחינת טענתו של המבקש לפיה יש לקיים את הדיון בדלתיים סגורות, יש לפנות אל הרשימה הסגורה המנויה בסעיף 68(ב) לחוק בתי המשפט ולבחון האם המקרה דנן בא במסגרת אחד החריגים המנויים בה.

במסגרת הבקשה לא הובהר כלל ועיקר איזה חריג לשיטת המבקש מתקיים בעניינו.

עיון ברשימה מעלה, כי המקרה דנן אינו בא בגדרו של החריגים המנויים ברשימה, אשר כזכור הינה רשימה סגורה.

לפיכך, מצאתי לדחות טענתו של המבקש לעניין זה.

כן יצוין, כי לא מצאתי שיש בהסכמתה של המשיבה לשמוע את עדותה של המתלוננת בתיק זה בדלתיים סגורות באופן בו יקבע הדיון ליום בו לא נשמעים דיונים נוספים בבית המשפט.

כפי שפורט בהרחבה לעיל, עקרון פומביות הדיון הינו יסוד בשיטתנו אשר ניתן לפגוע בו אך ורק באמצעות דבר חקיקה.

משנקבע כאמור לעיל, כי אף אחד מן החריגים אותם קבע המחוקק אינם חלים במקרה דנן, אין מקום לפגוע בעקרון זה באופן עקיף כמוצע ולפיכך, הדיון בתיק זה ישמע בדלתיים פתוחות.

לעניין בקשתו של המבקש להורות על איסור פרסום בלא סגירת הדלתות, הרי שלא מצאתי להיעתר אף לה ואנמק.

כאמור, הבסיס הנורמטיבי לבקשה זו מצוי בהוראות סעיף 70(ד) לחוק בתי המשפט הקובע כדלקמן:

"בית משפט רשאי לאסור כל פרסום בקשר לדיוני בית המשפט, במידה שהוא רואה צורך בכך לשם הגנה על בטחונו של בעל דין, עד או אדם אחר ששמו הוזכר בדיון או לשם מניעת פגיעה חמורה בפרטיות של אחד מהם או

לשם מניעת פגיעה בפרטיותו של אדם עם מוגבלות שכלית או של אדם עם מוגבלות נפשית, כהגדרתם בחוק הליכי חקירה והעדה של אנשים עם מוגבלות, של אחד מהם".

כעולה מן הבקשה, המבקש ביקש לבסס בקשתו לעניין זה על הצורך במניעת פגיעה חמורה בפרטיותם של בעל דין, עד או אדם אחר ששמו הוזכר בדיון.

במסגרת ע"א 4963/07 **ידיעות אחרונות בע"מ** נ' פלוני [פורסם במאגרים המשפטיים], עמד כבוד השופט ע' פוגלמן על אופן הפעלת הסמכות הקבועה בסעיף זה:

"...עולה מן האמור, כי כתנאי להפעלת הסמכות לפי סעיף 70(ד) לחוק בתי המשפט, על בית המשפט לבחון הן את מהות הזכות הנפגעת, הן את עוצמת הפגיעה בה. רק אם מגיע בית המשפט למסקנה כי הפרסום יביא לפגיעה בפרטיות, וכי הפגיעה האמורה הינה פגיעה חמורה, שומה עליו לשקול האם יש מקום להפעיל סמכותו ולאסור פרסום. גם בשלב זה, על בית המשפט לאזן בין עקרון פומביות הדין לבין הפגיעה בפרטיות. בגדר איזון זה יש לשקול את מידת העניין הציבורי שבפרסום המסוים אל מול הנזק שייגרם כתוצאה ממנו (השוו: רע"א 3232/04 פלוני נ' פלוני [פורסם בנבו], 18.5.05) פסקה 12; בש"פ 972/06 זריהן נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו], 22.2.06). בנוסף, ומבלי לקבוע רשימה סגורה של שיקולים אפשריים, ניתן להביא במניין השיקולים את השלב בו נמצא הדין השיפוטי - אין דינו של פרסום בשלב הגשת כתב התביעה, כאשר ניצבת גרסה אחת בלבד, כדינו של פרסום פסק דין, הכולל ממצאים שעברו את כור ההיתוך השיפוטי (השוו: עניין חברת החדשות, פסקה 30). בצד האמור נזכיר, כי כפי שנפסק לא אחת, את החריגים לעקרון פומביות הדין יש לפרש על דרך הצמצום (ראו: עניין וילנר בעמ' 451; עניין מרום, בעמ' 341; עניין אפרתי, פסקה 5; עניין ביטאר, פסקה 9; עניין פלוני, בעמ' 939)..." (שם, פסקה 11).

בטרם אפנה לבחון את הפגיעות הפוטנציאליות עליהן הצביע המבקש בבקשתו, מצאתי לציין כבר בתחילה כי המדובר בתיק אשר ראשיתו בתחילת שנת 2013 וכן, התנהלו בו הליכי מעצר.

לאורך כל תקופה זו, ואף במסגרת הליכי המעצר, התנהלו הדיונים בדלתיים פתוחות ולמעשה, די בטעם זה כדי להביא למסקנה לפיה לא ניתן בשלב זה לקבוע כי הטלת צו איסור פרסום יש בה כדי למנוע פגיעה חמורה במבקש או במי מבני משפחתו.

בכל אופן, ובכדי שלא ימצא הנייר חסר, אפנה לדון בטענותיו של המבקש לעניין זה.

הפגיעה הראשונה עליה הצביע המבקש הינה פגיעה אפשרית בתעסוקתו כעורך דין.

מלבד העובדה שלא ברור כלל ועיקר האם ניתן להתייחס לפגיעה זו כפגיעה בפרטיות, הרי שבכל אופן לא מצאתי כי יש בה ממש.

כבר נקבע לא אחת, כי אין ההגנה הקבוע בסעיף 70(ד) לחוק בתי המשפט נועדה כדי למנוע פגיעה בפרנסתו של בעל דין.

לעניין זה, יפים דבריו של כבוד השופט ס' ג'ובראן במסגרת בש"פ 972/06 **דוד זריהן נ' מדינת ישראל** [פורסם במאגרים המשפטיים] (להלן: **עניין זריהן**):

"... לטענת בא-כוח העורר, עם פרסום שמו של העורר, ייגרם לו נזק כלכלי חמור ביותר לעבודתו בשל טיב מקצועו. בעניין זה כבר נקבע על-ידי בית-משפט זה, בבג"צ 6005/93 עליאש נ' השופט שמואל צור, פ"ד מט(1) 159, כי:

"...לאור האמור ובשים לב לכלל לפיו את החריגים לעקרון פומביות הדיון יש לפרש בצמצום, אין לומר כי הגנה על ביטחוננו של בעל דין כוללת גם הגנה על בטחוננו הכלכלי".

אף טענתו זו של העורר אינה יכולה לגבור על עקרון הפומביות. שכן, פרשנות מסוג זה עלולה לרוקן מתוכן את עקרון פומביות הדיון. ברי, אפוא, כי גם במקרים אחרים, בפרסום שמו של הנאשם קיימת פגיעה ישירה או עקיפה בפרנסתו..." (שם, בפסקה 8).

טענה נוספת אותה העלה המבקש הינה, כי פרסום פרטי הדיון עלולים להביא לפגיעה קשה בפרטיותם של המתלוננת ושל שני ילדיהם של בני הזוג.

אקדים ואומר, כי המבקש לא הבהיר טענתו זו ולא הצביע על אופי הפגיעה בילדיו ובמתלוננת ובלאו הכי לא עלה בידו להוכיח כי המדובר בפגיעה חמורה.

למעלה מן הצורך אעיר, כי אף אם יש בפרסום פרטי הפרשה נשוא תיק זה, הגם שכאמור למעלה משה הליכים אלה מתנהלים ללא כל הגבלה על פרסומם, כדי לפגוע באופן כלשהו בילדיו של המבקש, הרי שאין הדבר מגיע כדי פגיעה חמורה אשר בכוחה לגבור על עקרון פומביות הדיון.

(לעניין זה ראה דבריו של כבוד השופט ג'ובראן בעניין זריהן לעיל בפסקה 8).

משאלו הם פני הדברים, הרי שלא מצאתי ממש בטענת המבקש לפיה יש בעובדה כי העבירות בוצעו במסגרת המשפחתית ולא במרחב הציבורי כדי לשנות ממנה.

כפי שצוין לעיל, נדבך מרכזי בעקרון הפומביות הינו מראית פני הצדק ולפיכך, אין כלל רלוונטיות למקום ביצועה של העבירה.

סוף דבר:

לאור כל האמור לעיל, הנני דוחה כאמור את הבקשה על כל רבדיה.

ניתנה היום, י"ב תמוז תשע"ד, 10 יולי 2014, בהעדר הצדדים.